

Regelverk for tilskuddsordning:

Drift av nasjonale foreninger og stiftelser med forebyggende innsats på rusmiddel-, doping og spillområdet

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med tilskuddsordningen er å forebygge bruk av rusmidler og dopingmidler, forebygge spillavhengighet, samt å forebygge og redusere skader og negative følger i samfunnet forårsaket av rusmidler, dopingmidler og problemspilling.

Effektmål:

- Organisasjonene leverer oppdatert informasjon til befolkningen om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål
- Organisasjonene har bidratt til å styrke forebyggingsarbeidet hos sine samarbeidspartnere i tråd med tilskuddsordningens formål
- Organisasjonene er aktive tilretteleggere for forebyggingsarbeidet i tråd med tilskuddsordningens formål

Målgruppen er befolkningen, frivillig sektor, offentlige aktører og beslutningstakere.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Helsedirektoratet skal årlig rapportere til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) om oppnådde resultater på fastsatte resultat- og effektmål for ordningen. Rapporteringen til HOD er basert på informasjon innhentet fra tilskuddsmottakerne (se regelverkets punkt 7) og eventuelle andre kilder.

De følgende indikatorene legges til grunn for å belyse graden av måloppnåelse for tilskuddsordningen som helhet i rapporteringen til HOD.

Effekt:

- Andel av relevant målgruppe som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
- Andel av relevant målgruppe som egenrapporterer økt bevissthet omkring forebygging av rusmiddelbruk, dopingbruk og/eller spilleavhengighet
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap om forebygging av rusmiddelbruk, dopingbruk og/eller spilleavhengighet
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet knyttet til forebygging av rusmiddel- og dopingbruk

Resultat: Indikatorer for resultatmålene er spesifisert i resultatmatrisen under punkt 3.

3. Resultatmatrise

Regelverket er bygget opp slik at formålet for tilskuddsordningen er tydeliggjort ved hjelp av resultatmål og effektmål med kriterier for måloppnåelse (se tabell under). Vurderingskriteriene for tildeling, hva søknaden skal inneholde og krav til rapportering er utledet av målene, slik at det er en logisk sammenheng mellom de ulike delene av regelverket.

Resultatmålene angir hva tilskuddsmottakerne får tilskudd til å oppnå eller levere ved å gjennomføre et eller flere tiltak eller aktiviteter i det aktuelle tilskuddsåret. Effektmålene angir ønsket effekt, dvs. hvilken nytte målgruppen har av tiltaket eller hvilken forskjell tiltaket utgjør for målgruppen.

Søkerne skal ha aktivitet som støtter alle effektmålene, men det er ikke krav om at søkerne skal ha aktiviteter for alle resultatmål. I hvor stor grad de planlagte aktivitetene understøtter målene, vil være en del av Helsedirektoratets vurdering av søknaden.

	Planlagt resultat (mål)	Kriterier for måloppnåelse (indikator)
Effektmål 1	Organisasjonene leverer oppdatert informasjon til befolkningen om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål	Andel av relevant målgruppe som egenrapporterer økt bevissthet rundt rusmiddelbruk, dopingbruk og/eller spilleavhengighet
		Andel av relevant målgruppe som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
Resultatmål 1.1	Organisasjonen har jobbet systematisk og strategisk for å gjøre kunnskap om forebygging i tråd med tilskuddsordningens formål bredt kjent i befolkningen	Organisasjonen bruker en plan for synliggjøring eller en kommunikasjonsplan (JA/NEI)
		Antall foredrag eller tilsvarende aktivitet gjennomført
		Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende aktivitet
		Antall målrettede og tematiske kampanjer gjennomført
Resultatmål 1.2	Organisasjonen bruker nettinformasjon og nettbaserte verktøy aktivt for å nå bredt ut i befolkningen	Antall besøkende på nettsider
		Antall følgere på sosiale medier
Effektmål 2	Organisasjonene har bidratt til å styrke forebyggingsarbeidet hos sine samarbeidspartnere* i tråd med tilskuddsordningens formål	Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap
		Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet
Resultatmål 2.1	Samarbeidspartnerne* har mottatt opplæring i tråd med tilskuddsordningens formål	Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått opplæring
		Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått opplæring
		Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring
		Antall personer som har fått opplæring (anslag)
Resultatmål 2.2	Samarbeidspartnerne* har mottatt veiledning eller annen bistand i i tråd med tilskuddsordningens formål	Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
		Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand

		Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
		Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
Effektmål 3	Organisasjonene er aktive tilretteleggere for forebyggingsarbeidet i tråd med tilskuddsordningens formål	Resultater rapporteres kvalitativt
Resultatmål 3.1	Organisasjonen har fremmet forebygging i relevante fora og prosesser i tråd med tilskuddsordningens formål	Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonen har deltatt i

* Samarbeidspartnerne kan blant annet være kommuner, fylkeskommuner, arbeidsplasser og medlemsorganisasjoner.

4. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Nasjonale foreninger og stiftelser med utadrettet virksomhet og et landsdekkende nedslagsfelt kan motta tilskudd fra denne ordningen. Uavhengig av organisasjonsform skal det fremgå av organisasjonens vedtekter at organisasjonen ivaretar et ideelt, ikke kommersielt formål.

- Medlemsorganisasjoner som primært har personmedlemmer kan ikke motta tilskudd fra denne tilskuddsordningen.
- Virksomheter som primært driver med behandling, rehabilitering eller ettervern på individnivå kan ikke motta tilskudd fra denne ordningen.

5. Søknaden skal inneholde

- Søkerens målangivelse for tilskuddet (se regelverkets punkt 3)
- Beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til (se regelverkets punkt 6)
- Budsjett (se regelverkets punkt 6)
- Delfinansiering/tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket
- Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknaden må inneholde tilstrekkelig informasjon for å kunne vurderes opp mot tildelingskriteriene som beskrevet i regelverkets punkt 6.

Vedlegg:

- Vedtekter som viser at organisasjonens kjernevirksomhet er i tråd med tilskuddsordningens formål.
- Organisasjonens driftsbudsjett for tilskuddsåret

Søknaden skal kort beskrive:

- Hvordan søkeren kvalitetssikrer at egne tiltak er kunnskapsbaserte
- Hvordan søkeren skal innhente, systematisere og tilgjengeliggjøre kunnskap og informasjon til bruk i sitt virke
- Hvilke planer søkeren har for synliggjøring av tiltaket
- Hvilket system søkeren har eller planlegger å ta i bruk for tilbakemeldinger fra beslutningstakere, samarbeidspartnere og befolkningen for å måle effekt
- Hvilke aktører søkeren skal samarbeide med, og hvilke tema og/eller oppgaver det skal samarbeides om
- De viktigste politiske prosessene søkeren planlegger å ta aktivt del i, inkl. planlagte høringer
- Hvordan søkeren planlegger å bidra til samfunnsdebatten
- Hvilke andre utadrettede tiltak søkeren planlegger å gjennomføre

I tillegg til beskrivelsene over skal søknaden inneholde et realistisk anslag fra søkeren på hva eller hvor mye de vil oppnå eller levere med de innvilgede midlene ved utgangen av tilskuddsåret (målangivelse). Dette skal opplyses for hvert av kriteriene for måloppnåelse på både resultatmål og effektmål for tiltaket:

- Andel av relevant målgruppe som egenrapporterer økt bevissthet rundt rusmiddelbruk, dopingbruk eller spilleavhengighet
- Andel av relevant målgruppe som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov for
- Organisasjonen bruker en plan for synliggjøring eller en kommunikasjonsplan (JA/NEI)
- Antall foredrag eller tilsvarende aktivitet gjennomført
- Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende aktivitet
- Antall målrettede og tematiske kampanjer gjennomført
- Antall besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått opplæring
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått opplæring
- Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring
- Antall personer som har fått opplæring
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonene har deltatt i

Målangivelsen kan også være binær, dvs. JA/NEI

Målangivelsen vil – sammen med de øvrige vurderingskriterier – brukes i Helsedirektoratets vurdering av søknaden. Hvis søkeren ikke planlegger å gjennomføre aktiviteter på alle punktene i listen over, oppgis målangivelsen som 0.

Dersom tilskudd innvilges skal tilskuddsmottaker i sin rapportering per 31.12 det året tilskuddet ble tildelt rapportere resultater på samme målangivelse som de oppga i søknaden. Helsedirektoratet vil sammenligne rapportert resultat med målangivelsen i søknaden i sin vurdering av tiltakets måloppnåelse.

Det er ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men det skal oppgis i søknaden dersom tiltaket har slik finansiering.

6. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det gis tilskudd til:

Midlene skal brukes til drift av foreninger og stiftelser som har et formål og kjernevirksomhet i tråd med tilskuddsordningens formål, og som kan dokumentere dette gjennom sine vedtekter.

Det innvilges ikke tilskudd til behandling, rehabilitering eller ettervern på individnivå.

Tillegg og presiseringer:

Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet, kan tilskudd innvilges i opptil tre år. Dersom det søkes om tilskudd for opptil tre år, skal det legges ved en beskrivelse av tiltaket for hele perioden det søkes om. Denne beskrivelsen må inneholde aktivitetsplan og budsjett per år. Eventuell innvilgelse av flerårig tilskudd vil vurderes ut fra forventet måloppnåelse.

Dersom det innvilges tilskudd for mer enn ett år, må tilskuddsmottaker likevel sende en forenklet søknad hvert år. Budsjettet som legges i det elektroniske søknadskjemaet skal kun være for det aktuelle tilskuddsåret.

Tiltak som har fått innvilget tilskudd for flere år vil bli prioritert innenfor perioden. Etter tre år vil Helsedirektoratet gjøre en ny vurdering av tiltaket eller nye tiltak sett opp mot tilskuddsordningens formål, bevilget ramme for tilskuddsordningen og den øvrige søknadsporføljen på ordningen.

Tilskuddsberegning:

Søknadene vurderes skjønnsmessig opp mot planlagt aktivitet og tiltakets resultat- og effektmål, samt oppnådde resultater foregående tilskuddsår.

Kategori (vektning)	Kriterier	Forklaring
Tiltak (50 %)	Sammenheng mellom tiltaket og ordningens mål	I hvilken grad vil tiltaket bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen?

	Faglig forsvarlighet	I hvilken grad kvalitetssikrer søkeren at egne tiltak er kunnskapsbaserte og i tråd med forskning og erfaringer innen gitt fagområde
	Nedslagsfelt og omfang	I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt og omfang av målgruppen?
	Politiske prosesser og samfunnsdebatt	I hvilken grad planlegger søkeren å ta del i politiske prosesser og i samfunnsdebatten?
	Synliggjøring	I hvilken grad vil søkeren synliggjøre organisasjonens arbeid?
	Samarbeid med andre aktører	I hvilken grad skal søkeren samarbeide med andre aktører?
Søknad (30 %)	Tydelige kriterier for måloppnåelse	I hvilken grad gir søknaden en god og realistisk beskrivelse av tiltaket? I hvilken grad henger tidsplan, aktiviteter og resultat- og effektmål sammen? I hvilken grad viser søknaden til resultat- og effektmål som er realistiske?
	Erfaring og kompetanse innenfor målområdet	I hvilken grad viser søknaden tilstrekkelig erfaring og kompetanse hos søkeren innenfor målområdet?
	Tilbakemeldingsverktøy	I hvilken grad viser søknaden til at søker har nødvendige systemer for innhenting og bruk av tilbakemeldinger fra målgruppen for å måle effekt?
	Plan for rapportering og evaluering	I hvilken grad viser søknaden til gode rutiner for å rapportere på og evaluere tiltakets måloppnåelse?
Budsjett (20 %)	Klart og presist budsjett	I hvilken grad gir tiltakets budsjett en klar og presis oversikt over de ulike planlagte utgiftene og inntektene?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og aktivitetene	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp, aktiviteter og målangivelse	I hvilken grad henger budsjettet sammen med tiltakets aktiviteter og måltall?

7. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt.

Måloppnåelse:

Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til å nå målene for tilskuddsordningen. Tilskuddsmottaker skal rapportere kvantitativt på kriteriene for måloppnåelse (se regelverkets punkt 2) på resultat- og effektmål (se regelverkets punkt 3, 5, 6 og 7).

I tillegg skal rapporteringen fra tilskuddsmottaker – der dette er relevant for tiltaket - inkludere en beskrivelse av:

- Andel av relevant målgruppe som egenrapporterer økt bevissthet omkring rusmiddelbruk, dopingbruk og/eller spilleavhengighet
- Andel av relevant målgruppe som rapporterer at det er lett å finne frem til informasjonen de har behov

for

- Organisasjonen bruker plan for synliggjøring eller kommunikasjonsplan (JA/NEI)
- Antall foredrag eller tilsvarende aktivitet gjennomført
- Estimert antall personer nådd gjennom foredrag eller tilsvarende aktivitet
- Antall målrettede og tematiske kampanjer gjennomført
- Antall besøkende på nettsider
- Antall følgere på sosiale medier
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt kunnskap
- Andel av samarbeidspartnere som egenrapporterer økt aktivitet
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått opplæring
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått opplæring
- Antall andre samarbeidspartnere som har fått opplæring
- Antall personer som har fått opplæring
- Antall kommuner eller fylkeskommuner som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall arbeidsplasser eller virksomheter som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall samarbeidspartnere som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall personer som har fått veiledning eller annen bistand
- Antall råd, utvalg og formelle arbeidsgrupper organisasjonene har deltatt i

Dersom det er avvik mellom målangivelsen angitt i søknaden og statusen for tiltaket per 31.12 året tilskuddet ble tildelt, skal dette forklares i rapporteringen sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak tilskuddsmottaker har satt i verk for å redusere avviket. Dette er spesielt viktig der avviket er stort.

Rapporteringen skal også inneholde informasjon om:

- Hvordan søkeren har synliggjort tiltaket og aktivt gjort seg kjent blant mulige brukere
- Hvordan søkeren skal innhente, systematisere og tilgjengeliggjøre kunnskap og informasjon til bruk i sitt virke på system, tjeneste og individnivå
- Hvilket system søkeren har for tilbakemeldinger fra beslutningstakere, samarbeidspartnere og befolkningen for å måle effekt mv.
- De viktigste samarbeidene søkeren har deltatt i, hvilke aktører søkeren har samarbeidet med, og hvilke tema eller oppgaver som det er samarbeidet om
- De viktigste politiske prosessene søkeren har tatt del i inkl. høringer
- Hvordan søkeren har bidratt til samfunnsdebatten
- Hvilke andre utadrettede tiltak søkeren har gjennomført

Andre indikatorer det skal rapporteres på:

- Totalt antall ansatte og/eller frivillige, herunder antall lønnede årsverk og antall ulønnede årsverk

Eventuelle øvrige rapporteringskrav beskrevet i tilskuddsbrevet.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller høyere stilles det krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Nærmere informasjon om revisorkontroll og attestasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen.

8. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet
Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet
Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet
Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Helsedirektoratet
Prosess for søknadsbehandling ut over dette:

9. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

10. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

11. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

12. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel Statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan Helsedirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

Kapittel 714 post 70
Oppdragskode 870422
Erstatter tidligere versjon godkjent av HOD 13.12.22
Godkjent av HOD 03.10.2023

Helsedirektoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

5. Utlysning

Utlyses på www.helsedirektoratet.no